

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND COSMETICS
DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали
V міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

23 жовтня 2025 р.
October 23, 2025
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ РІДКІСНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Назаркіна¹ В. М., Тутук¹ В. В., Сліпцова² Н. А.

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна,

²Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький, Україна

Вступ. Рідкісні захворювання (РЗ) становлять значну медико-соціальну проблему, кожне з них трапляється з низькою частотою, проте в сукупності охоплюють до 6–8% населення. Забезпечення доступності ефективних медичних технологій (МТ) для своєчасної діагностики і лікування РЗ є викликом для національних систем охорони здоров'я. В Україні проблема доступу до діагностики та лікування РЗ залишається невирішеною через обмежене фінансування, недостатню кількість референтних центрів, відсутність системної реєстрації пацієнтів і недосконалість нормативно-правової бази.

Мета дослідження – проаналізувати основні бар'єри у забезпеченні доступності МТ для пацієнтів з РЗ і визначити напрями удосконалення державної політики у цій сфері.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення матеріалів наукових публікацій, нормативно-правових актів стосовно організації надання фармацевтичної допомоги пацієнтам з РЗ.

Основні результати. За результатами проведених досліджень визначені ключові проблеми, що потребують вирішення. Це, насамперед, (1) недостатня рання діагностика; (2) обмежений доступ до інноваційних МТ (висока вартість ЛЗ, тривалі процедури реєстрації і відсутність локального виробництва, невеликий обсяг державних закупівель та відсутність механізмів раннього доступу); (3) недостатність фінансових і організаційних ресурсів (фрагментарне бюджетне фінансування програм лікування орфанних захворювань, відсутність сталого механізму співфінансування з регіональних бюджетів); (4) кадрові та інформаційні проблеми (низька поінформованість лікарів первинної ланки, відсутність реєстрів пацієнтів).

Перспективними напрямами вирішення цих проблем можуть бути: озроблення Національної стратегії забезпечення доступності МТ для орфанних захворювань, розвиток системи оцінки медичних технологій (ОМТ) для обґрунтованого прийняття рішень щодо фінансування, запровадження реєстру пацієнтів та маршрутів пацієнта, стимулювання локального виробництва і державно-приватного партнерства у сфері високовартісних МТ, розширення міжнародної співпраці для участі в клінічних дослідженнях і спільних закупівлях.

Висновки. Забезпечення доступності МТ для пацієнтів з РЗ потребує комплексного підходу, що поєднує наукове обґрунтування, соціальну справедливість і економічну ефективність. Ключовими напрямами мають стати розвиток системи ОМТ, створення реєстрів, удосконалення механізмів фінансування та інтеграція України у європейські ініціативи.